

Framtidens specialistsjuksköterska – *ny roll, nya möjligheter*

Kenth Naclér

Uppdraget

1. Analysera vårdens tillgång på och behov av specialistsjuksköterskor.
2. Föreslå åtgärder för att öka specialistsjuksköterskeyrkets attraktivitet.
3. Föreslå en ny examensbeskrivning för specialistsjuksköterskeexamen.
4. Se över kraven på tillträde till specialist-sjuksköterskeutbildningen.
5. Bedöma behoven av en ändrad examensbeskrivning för barnmorskeexamen.
6. Bedöma behoven av en specialiströntgen-sjuksköterskeexamen

Utredningens arbetsformer

- Expertgrupp och referensgrupper
- Mängder av möten med yrkesutövare, forskare, fackförbund, yrkesföreningar och studenter
- Studiebesök hos avnämare till utredningen
- Frågeformulär

Bristen på specialistsjuksköterskor i vården

- Stora problem i vården
- Patientsäkerhetsrisker

Tillgången av specialistsjuksköterskor

- God genomströmning från specialistsjuksköterskeutbildningen.
- Andelen specialister har sjunkit räknat per 100 tusen innevånare under de senaste 20 åren.
- Bristande intresse bland sjuksköterskor att utbilda sig.
- Ingen samlad prognosbild.

Vårdgivarnas behov av specialistsjuksköterskor?

- Bristfällig klassificering av specialistsjuksköterskors arbetsuppgifter.
- Planering av kompetensförsörjning saknas i vårdgivarnas ledningssystem.
- Anställningar saknas för många specialistinriktningar.
- Specialistkompetensen tas inte om hand i tillräcklig utsträckning.

Utredningens förslag – en helhetslösning

- En helhetslösning som består av olika åtgärder som sammantaget förbättrar kompetensförsörjningen av specialistsjuksköterskor.

- Ökad attraktivitet för specialistsjuksköterskeyrket.
- Möjlighet till fortbildning inom respektive specialitet.
- Förbättrad arbetsmiljö.

Goda exempel som vårdgivarna kan vidta för att öka specialistsjuksköterskeyrkets attraktivitet

- Definierar specialistsjuksköterskans arbetsuppgifter så att dessa synliggörs och värdesätts korrekt.
- Tillskapar specifika anställningar för specialisterna.
- Inrättar karriär- och lönetrappor för medarbetarna.

Goda exempel som några vårdgivare har vidtagit för att öka specialistsjuksköterskeyrkets attraktivitet

- Förbättrar möjligheterna till fortbildning
- Vidtar nödvändiga åtgärder för att förbättra arbetsmiljön.
- Arbetar systematiskt med att förbättra ledarskapet hos chefer genom till exempel utbildning och andra kompetenshöjande insatser.

Åtgärder som staten kan vidta för att öka specialistsjuksköterskeyrkets attraktivitet

- Krav på ledningssystem i fråga om systematisk verksamhetsutveckling avseende kompetensförsörjningen.
- Krav på systematisk fortlöpande fortbildning för att Sverige ska uppfylla kravet i yrkeskvalifikationsdirektivet 2013/55/EU.
- Ökat antal fristående kurser på avancerad nivå i högskolan inom relevanta ämnesområden. Föreslår att 54 miljoner avsätts till detta.
- Inför en ny yrkesroll – avancerad klinisk specialistsjuksköterska, AKS

Förslag till AKS – nytt reglerat yrke

- En tvåårig yrkesexamen på avancerad nivå om 120 högskolepoäng i form av en avancerad klinisk specialistsjuksköterskeexamen ska införas i högskolan.
- Examen ska leda till legitimation som avancerad klinisk specialistsjuksköterska (AKS).
- Examen bygger på sjuksköterskeutbildning (180 hp).

En ny specialistsjuksköterskeexamen

Bakgrund

- Vårdgivarna – dagens utbildning uppfyller inte vårdens behov.
- Lärosäten - ej tillräcklig information om behoven av specialistsjuksköterskor.

Förslag till ny specialistsjukskötelexamen

- Presenterar fyra alternativa examensbeskrivningar med varierande grad av statlig styrning

Förslag till ny specialistsjukskötelexamen

- Förordar ett alternativ med en öppen inriktning och tre särskilda områden för specialisering: anesthesiukvård, intensivsjukvård och operationssjukvård.
- Förutsätter en ännu bättre planering av vårdgivarna och fördjupad samverkan för att ge lärosätena underlag för beslut om inriktningar.

Förslag som stärker samverkan mellan lärosäten och vårdgivare

VULF-avtal bör ingås mellan staten och vårdgivare

- För att stärka kvaliteten och tillgodose det nödvändiga platsantalet i den verksamhetsförlagda utbildningen bör lärosäten och vårdgivare ingå ett så kallat VULF-avtal, motsvarande ALF-avtalet för läkare.
- Avtalet ska även bidra till en viktig förstärkning av den vårdvetenskapliga forskningen genom att 200 miljoner kronor årligen tillförs avtalet.

Ett råd under regeringen för samverkan på nationell nivå

- Utredningen föreslår att ett råd för strategiska frågor om samverkan mellan staten och huvudmännen inrättas inom Regeringskansliet.
- Rådet ger regeringen möjlighet att fortlöpande få information i frågor som rör kompetensförsörjningen och om lika utbildningsfrågor som dimensionering och kursutbud.
- Rådet ska bestå av avnämare till utbildningarna i form av representanter från till exempel professions- och fackföreningar, specialistföreningar, lärosäten, vårdgivare och vissa departement och myndigheter.

Tack för att ni har lyssnat!

Frågor?

